

Møteinnkalling

Utvalg: Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia
Møtested: Teams, Digitalt
Dato: 26.04.2021
Tidspunkt: 10:00 – 12:30

Eventuelt forfall må meldes snarest til sikva@statsforvalteren.no Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Mandag 26.04

Møte i nasjonalparkstyret starter på Teams kl.10.00 og vi tar sikte på å avslutte kl 12.30.

Orienteringssaker fra 10.00-11.30

- Om INAF, drift av besøkssenteret og vernehistorien til Femundsmarka v/ Ragnar Vik. **10.00-10.30.**
- Orientering fra forvaltningen om aktuelle saker. **10.30-11.30.**
 - Grøvelsjøen – Formål, verneverdier, kartlegginger og forvaltningsplan.
 - 50 års jubileet for Femundsmarka.
 - Nye nettsider for nasjonalparkstyret.
 - Anmeldelser.
 - Temasamling reindrift.
 - Styremøter med befarings. 24-25. juni og 2-3. september.

Vedtaks møte fra 11.30-12.30

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Arkiv- saksnr
ST 9/2021	Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte	
ST 10/2021	Referatsaker	
DS 4/2021	Delegerte saker	
DS 5/2021	Avslag - Femundsmarka NP - søknad om dispensasjon motorferdsel snøscooter - transport av funksjonshemmet - 2021	2021/2803
DS 6/2021	Avslag - Femundsmarka NP - søknad om dispensasjon til filming med drone - Øystein Ulvestad	2021/3986
ST 11/2021	Søknad - Femundslia LVO - Gjennomføring av ruteanalyser og uttak av plantemateriale - 2021 - NINA	2021/4097
ST 12/2021	Femundsmarka NP - Oppsetting av skilter i Heggrøsta - Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	2021/3730
ST 13/2021	Gutulia NP - Forvaltningsansvar for bygninger ved Gutulisetra	2021/4355
ST 14/2021	Femundsmarka NP - søknad om oppsetting av gåetie / gamle på Risåsen - Jon Anders Mortensson - Svahken sijte – Saksframlegg blir ettersendt før møtet	2021/3242
ST 15/2021	Eventuelt	

ST 9/2021 Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte

DS 4/2021 Delegerte saker

DS 5/2021 Avslag - Femundsmarka NP - søknad om dispensasjon motorferdsel snøscooter - transport av funksjonshemmet - 2021

DS 6/2021 Avslag - Femundsmarka NP - søknad om dispensasjon til filming med drone - Øystein Ulvestad

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/4097

Saksbehandler: Sindre Kolstad Valan

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	11/2021	26.04.2021

Søknad - Femundslia LVO - Gjennomføring av ruteanalyser og uttak av plantemateriale - 2021 - NINA

Forslag til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia gir med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, dispensasjon til NINA for merking av analyseruter og innsamling av små mengder plantematerialer i forbindelse med overvåkningsprogrammet arealrepresentativ overvåkning (ANO).

Vilkår:

- Tillatelsen gjelder for perioden 1. august 2021 til og med 1. november 2025.
- Tillatelsen gjelder nedsetting av 36 aluminiumsrør på 18 punkter i henhold til kart i søknaden. Etter endt dispensasjonsperiode skal rørene fjernes.
- Det skal kun tas planter som er nødvendig for å gjennomføre prosjektet.
- Relevante arter skal registreres i Artsobservasjoner/Artskart og slik bli tilgjengelig for forvaltningen og allmennheten.

Saksdokumenter (følger saken)

Søknad fra NINA av 06.04.2021

Saksopplysninger

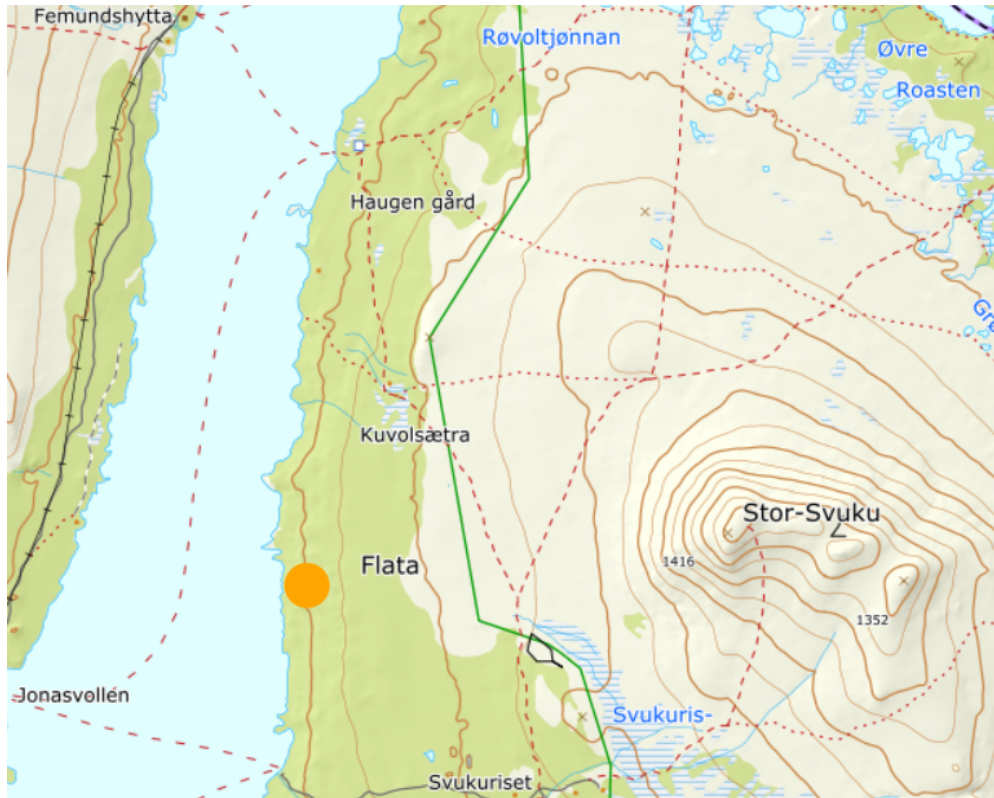
Bakgrunn

Søknad fra Norsk institutt for naturforskning (NINA) med følgende ordlyd:

Norsk institutt for naturforskning (NINA) skal på oppdrag fra Miljødirektoratet utføre vegetasjonskartlegging i forbindelse med prosjektet «Arealrepresentativ naturovervåking» (ANO). ANO er et nasjonalt overvåkningsprogram som samler inn data på viktige indikatorer for fagsystemet for økologisk tilstand. ANO sine overvåkingsflater er fordelt over hele fastlands-Norge. Flatene er valgt fra SSBs rutenettverk, med 500x500 meter flater og i hver flate er det lagt ut et forband på 18 punkter som undersøkes. Følgende flate har havnet innenfor et verneområde som dere har forvaltningsmyndighet for: ANO 32.

Det søkes herved om dispensasjon til kunne sette ned to metallrør i hver rute for merking, til sammen 36 merker pr ANO-flate. Dette for å kunne gjenfinne punktene ved senere besøk. Vi regner med å skulle gjenta registreringene om 5 år, da dette er et langsiktig overvåkingsprosjekt. I tillegg kan det være aktuelt med uttak av små mengder plantemateriale i forbindelse med belegg for artsbestemmelse (belegg tas kun av planter som ikke er truet eller svært sjeldne).

Feltarbeidet vil foregå i tidsrommet juli-september 2021. All ferdsel i forbindelse med kartleggingen vil skje i tråd med friluftslovens regler om ferdsel og god ferdselskultur.

Oransje prikk markerer plassering av 500x500m rute for analyser og innsamling av plantemateriale.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Verneforskrift Femundslia landskapsvernområde

Formålet med opprettelsen av Femundslia landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget naturlandskap i tilknytning til Femundsmarka nasjonalpark.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Området skal kunne nyttes til reindrift. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.

§ 3 pkt. 1.1. Området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Herunder faste innretninger. Nedsetting av metallrør blir sett på som en fast innretning og er dermed søknadspliktig.

§ 3 pkt. 4.1. All ferdsel skal skje hensynsfullt og varsomt slik at det ikke skjer skade på landskap eller naturmiljø. Begrenset uttak av plantemateriale av ikke truede eller svært sjeldne arter, blir ikke sett på som søknadspliktig i landskapsvernområdet.

Naturmangfoldloven

Det finnes ikke en spesifisert dispensasjonshjemmel for kunne tillate dispensasjon til vitenskapelige undersøkelser eller lignende i verneforskriften. Søknaden må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen § 4 i verneforskriften, jfr. naturmangfoldloven § 48. Den generelle dispensasjonshjemmelen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Bestemmelsen åpner for at det kan gis dispensasjon dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig eller er av stor samfunnsmessig betydning. Verneforskriften må ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis.

Vurderinger

Kunnskapen om plante- og dyrelivet i området er god og kravene i forhold til kunnskapsgrunnlaget etter nml. § 8 er oppfylt, slik at «føre-var-prinsippet» etter nml. § 9 ikke har relevans i saken.

I vurderingen av om det i aktuelle tilfelle bør gis tillatelse til omsøkt utsetting av aluminiumsrør til merking av analyseruter og innsamling av planter, legges det særlig vekt på at innsamlingen er til vitenskapelig formål og at forvaltningsmyndigheten får styrket kunnskapen om verneverdiene, kunnskap om klima og endringer i norsk natur. Videre vektlegges det at det kun skal samles inn en relativt begrenset mengde med planter og utplassering av disse aluminiumsrørene vurderes å være av begrenset karakter, der rørene ikke blir synlige. Inngrepet anses som å være av begrenset omfang og det vurderes til lav/ingen risiko for at disse tiltakene vil medføre en belastning for verneverdiene i landskapsvernområdet. Videre legges det vekt på at innsamlingen foretas i regi av NINA på oppdrag fra Miljødirektoratet, og at prosjektet ansees å ha stor samfunnsnytte.

Landskapsvernområdet er ikke utsatt for annen vesentlig negativ og lignende påvirkning. Tiltaket anses å være av begrenset karakter. Prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning, jf. nml § 10, ansees med det som ivaretatt. Prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (nml § 11) ansees ikke som relevant for saken, og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (nml § 12) anses som ivaretatt ved at gitte vilkår oppfylles.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/3730

Saksbehandler: Sindre Kolstad Valan

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	12/2021	26.04.2021

Femundsmarka NP - Oppsetting av skilter og klopp/liten bru i Heggrøsta - Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia

Forslag til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia gir tillatelse til at det settes opp 4 informasjonsskilter og 1 klopp/liten bru ved Heggrøsta i henhold til § 3 pkt. 1.3 bokstav f i verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark av 13.05.2003.

Saksopplysninger

Bakgrunn

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia ønsker å tilrettelegge med informasjon i Heggrøsta i Femundsmarka nasjonalpark. Tiltaket ligger inne i besøksstrategien: «*Sette opp en natursti ved Heggrøsta. Om historien og naturen i området*». Det er laget 4 skilter. Skiltene vil være av samme type vippekilt som er satt opp inne i Gutulia NP og langs Historisk vandrerute i Langtjønna LVO (se bilde). Skiltene er produsert og vil bli satt opp til sommersesongen 2021. Transport av skiltene til Heggrøsta gjør SNO.

I tillegg er det nødvendig å forsterke DNT-stien som krysser over bekken ved Heggrøsta. Fuktig mark og mye ferdsel har ført til flere parallelle spor og unødvendig slitasje på vegetasjonen. En klopp/liten bru er et tiltak for å kunne kanalisere ferdselen og minske slitasjen på vegetasjonen.

Tilsvarende vippeskilt blir satt opp i Heggrøsta. Her fra Historisk vandrerute i Langtjønna LVO.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Femundsmarka nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt skog- og fjellområde,
- å bevare landskapsformer med blant annet det særpregede dødislandskapet med blokkmark, morenerygger, sjøer og vannsystemer,
- å bevare det naturlige biologiske mangfoldet med et egenartet plante- og dyreliv.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Kulturminner i nasjonalparken skal sikres mot skade. Området skal kunne nyttes til reindrift. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.

I § 3 pkt. 1.1 står det at området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppsetting av skilt og bygging av bruer og klopper.

I § 3 pkt. 1.3 bokstav f står det at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppsetting av skilt, bygging av bruer eller klopper, merking av nye stier og omlegging av merkede stier.

Vurderinger

Det er en opparbeidet praksis at det ikke er ønskelig med for mye skilting inne i verneområdene og at dette må forankres i en besøksstrategi. Oppsetting av skilter i Heggrøsta er nevnt som et av tiltakene i besøksstrategien for Femundsmarka nasjonalpark. Område egner seg godt for formidling av historien til området og verneverdiene på stedet.

Vippeskiltene er godt tilpasset miljøet og vil i svært liten grad være en forstyrrelse i landskapet.

Ferdsløp over sensitive områder, særlig der det er fuktig og fint substrat vil kunne føre til slitasje på vegetasjonen. Legging av klopper/gangbaner blir sett på som et alternativt tiltak og viser seg å ha en god effekt for kanalisering av ferdsel og gjenvekst av vegetasjon.

Nasjonalparkstyret ser derfor positivt på denne tilretteleggingen. Tiltaket strider ikke mot verneverdiene eller verneformålet, men snarere tvert imot bidrar den til å nå ut med informasjon om verneverdiene, styrke sensitive områder og kanalisere ferdselen dit det er ønskelig.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/4355

Saksbehandler: Sindre Kolstad Valan

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	13/2021	26.04.2021

Gutulia NP - Forvaltningsansvar for bygninger ved Gutulisetra

Forslag til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia stiller seg positive til å ta over ansvaret for forvaltningen av statens bygninger ved Gutulisetra, i Gutulia nasjonalpark. En forutsetning er at nasjonalparkstyret får tildelt de midlene som Statsforvalteren i Innlandet har vært tildelt.

Saksdokumenter

Epost fra Miljødirektoratet v/ Olav Nord-Varhaug av 14.04.2021

Saksopplysninger

Bakgrunn

Staten v/Miljødirektoratet er formell eier av alle de restaurerte seterbygningene på Gutulisetra, i Gutulia nasjonalpark. Statsforvalteren har i praksis forvaltet dette eierskapet på vegne av direktoratet (vedlikehold, utlån mm). I 2016 ble det reist spørsmål om hvilken rolle og ansvar styret har med tanke på forvaltningen av Statens bygninger i Gutulia. Statsforvalteren drøftet problemstillingen med Miljødirektoratet. Det ble konkludert med at Staten som bygningseier fortsatt burde ha det formelle ansvaret for bygningsforvaltningen og at Statsforvalteren forvalter dette ansvaret på vegne av Staten, herunder ansvaret for økonomiske forhold. Eksempelvis betyr dette i praksis at det er Statsforvalteren som gjennom bestillingsdialogen søker om midler til vedlikehold av bygningsmassen og som styrer eventuelt utlån og leie av bygninger. I brev fra 2016 fra daværende Fylkesmannen i Hedmark slås det fast at FM/SF skal ha dette ansvaret.

I forbindelse med søknad om midler til vedlikeholdsarbeid på Gutulisetra i 2021 har igjen spørsmålet om hvem som bør ha ansvaret for oppfølging av bygningene/eiendommen på vegne av staten v/Miljødirektoratet kommet opp. For andre eiendommer staten eier i nasjonalparker har det etter hvert utviklet seg en praksis hvor styrene overtar dette ansvaret på vegne av staten. Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia har nylig fått en forvalter lokalisert på Drevsjø. Denne forvalteren har fram til nå forvaltet bygningene på vegne av Statsforvalteren i Innlandet. Miljødirektoratet ønsker derfor at nasjonalparkstyret skal overta oppfølgingen av Gutulisetra på vegne av Staten. Midler til vedlikehold som

tidligere har vært tildelt Statsforvalteren vil i tilfelle for framtiden overføres og disponeres av styret. Statsforvalteren i Innlandet støtter at dette ansvaret flyttes over til nasjonalparkstyret.

Vurderinger

Nasjonalparkforvalter på Drevsjø har fram til nå forvaltet bygningene på Gutulisetra på vegne av Statsforvalteren i Innlandet. Herunder planlegging/gjennomføring av vedlikehold, kontakt med entreprenører og utlån/leie av bygningene. En av forutsetningene for at nasjonalparkstyret ble tildelt en nasjonalparkforvalter i 100 % stilling på Drevsjø, var at denne personen skulle ha ansvaret for den daglige «driften» av bygningene på Gutulisetra. Siden forvalter til nå har hatt de samme arbeidsoppgavene for Statsforvalteren i Innlandet, vil ikke en endring i forvaltningsansvar til nasjonalparkstyret utgjøre noen forskjell i arbeidsmengde for forvalter.

Årlig blir det søkt og tildelt midler for ca. 50 000 til 300 000 for bygningene på Gutulisetra. En forutsetning for at nasjonalparkstyret skal ta over oppfølgingen av disse bygningene, er at styret får tildelt de midlene som Statsforvalteren i Innlandet har vært tildelt.

Nasjonalparkstyret er forvaltningsmyndighet for Gutulia nasjonalpark. Derfor er det også naturlig at styret overtar oppfølging/ansvar for bygningene på Gutulisetra, som ligger i nasjonalparken.

**ST 14/2021 Femundsmarka NP - oppsetting av gamle ved Risåsen - Svahken sijte -
Saksframlegg ettersendes**

ST 15/2021 Eventuelt